

להתגייס, אלא שניצוק זה ה"י בנוף של אינו יהודי, וע"י הגירות נפרה הגלות מן הגלות. וכשיביל שיחוספו גרים אלו, שהם ניצוצות הקדושה, הגלות הקב"ה את ישראל לבין האומות. ואם בכל הגלויות כן הוא, נאכ"כ בגלות מצרים, שהוא לא רק הגלות הראשון בזמן, אלא הוא גם השודש לכל הגלויות, כמאד"ל¹ כל המלכיות (גלויות) נקראו על שם מצרים כ"י.

ב) אמנם עדיין צריך להבין הפירוש דבשלה פרעה את העם, שפרעה ה"י משלה פארות כ"י. ובהקדם שענין זה מודמו בדברי המכילתא², ויהי בשלה, איך שילוח בכל מקום אלא ליוזי. ותמפרש יתור בדברי המודרש³ על הכתוב ויהי בשלה פריצה את העם, וכי פרעה שלח את כלים אמר א-ל מוציאם ממצרים⁴, וכאן כתיב ויהי בשלה פרעה את העם, אלא מלמד שה"י פרעה מלוח אותם כ"י, שזהו תוכן הענין דכידור הניצוצות כ"י. ויומתק יתור, שההכרח לכך שה"י פרעה מלוח אותם הוא מהרבי כלעם, שהוא הלעו"ז דמשה וכינו, כמאד"ל⁵ על הפסוקים ולא קם וביא עוד בישראל כמשה, אבל באומות העולם קם ומנו כלעם, וממנו בא ההכרח על ענין בידור הניצוצות ופרעה כ"י [ולמעשה, שענין זה נתפרש במדרש דוקא⁶, ולא כמכילתא, כי מכילתא היא נגלה חזרה לברי מדרש שהוא מתק האגדה שרוב סודות המורה נגידין כה"ל⁷. אך צריך להבין מהו הפירוש דבשלה פרעה, שפרעה ה"י משלה פארות כ"י, ולכאורה, ה"י פרעה הוא זה שהכריז לא ידעת את הוי"ו⁸, וא"כ, איזה ענין ה"י פרעה יכויל ליתן לישראל.

ויעש לומר, שזהו שממשיך בחי"א: "כמ"ש⁹ ופרעה הקריב, ואמר רד"ל¹⁰ שהקריב את כלם של ישראל לאביהם שבשמים", והיינו שפרעה פעל בישראל הענין דעבודת החשוכה, שהיא בחילא חיל, יתור

18 ספרי ברכה לר. י. במד"ב פ"ד, כ.
וראה אהר"ז פ"י זכור ע"י איתשע. ע"י איתשע.
ספ"ט ה"ש ע"י 156.
19 ברכה שם.
20 להציר מסוד"מ חס"ה ע"י חצר.
21 ראה ה"ל ח"ת לאדו"ה פ"ב ס"ב.
חגיגת אהר"ק סכ"ג (ק"ל, א).
22 שפות ה. ב. ת"א פרשתו ט"א, ג.
23 פרשתו ד"י.
24 ראה שמר"י פכ"א, ה. תחומא פרשתו ה.

- 12 ראה תשובת מהר"ם מוויטבוב — 18
- 13 ראה חספי תשובות בעלי התוס' מכת"י (נ"ג).
- 14 חספי"ד ע"י רפ"י סימן י"ט.
- 15 ראה לקושי תורה להארי"ל ר"פ.
- 16 סה"מ חס"ט ע"י 107. וכל"מ.
- 17 כ"י פס"ד, ד.
- 18 פרשתו עה"פ.
- 19 שמר"י פכ"ב, ג. וראה אהר"ז בל"ק ע"י אכ"ט.
- 20 בל"ק נב, כב.

כס"ד. ש"פ בשלה, י"א שבט, ה'תשכ"א
(הנחה בלתי מוגה)

ויר"י בשלה פרעה את העם גוי, ומכואר בתורה אורי, שפרעה ה"י ומשעבדוהם בהם גרמו שנעתלו בחינת ניצוצין שנתפלו במצרים, והוא בחינת כח הצינור להצמיח ישועת ישראל. וכפי שמבאר לפני"י, ודנה כתיב קדש שאדם זורע תבואה לה"י ראשית תבואתה, שישראל נקראו תבואת ה', והוא כמו שאדם זורע תבואה ער"מ בשביל התוספת שיצמח, כך זורע ה' את ישראל כ"י. והנה ענין גלות מצרים, שעו"פ וזרעתי לי בארץ, וכמ"ש הבאים ישרש גו, היינו, שהזרידה למצרים היא כדומת הזריעה בארץ (ישראל), כמו ער"מ שזורעין גרעין אחד כדי שיעי"י תהי הצמיחה (יעין ופרח) בריכ"י גדול.

והענין כזה, דהנה אמרו רז"ל לא הגלה הקב"ה את ישראל לכ"י והאומות אלא כדי שיחוספו עליהם גרים, שנאמר וזרעתי לי בארץ, כלום אדם זורע סאה אלא להכניס כמה כורין. וידוע הביאור כזה, שאין הכוונה (רק) לגרים כפשוטו, שהרי אנו רואים שהגרים שניחוספו במשך הגלויות הם במספר מועט ביותר, ולא כדאי כל ההעלמות וההסתרות והמניעות והיעוכוים שבזמן הגלות בשביל מספר מועט של גרים, אלא הכוונה היא לניצוצות הקדושה שנפלו בדברים הגשמיים שנמצאים בכל המדינות ששם גלי ישראל, שע"י שב"י אוכלים ושותים כ"י ומשמתשים בהם לשם שמנים, הרי הם מבורים ופורים את הניצוצות, וניצוצות אלו נקראים גרים, להיחם בדוגמת הגרים שגם קודם הגיור יש בהם ניצוק דשמת ישראל [כידוע הריק"ו בלשון חז"ל¹ גר שנתגייר, ולא גרי שנתגייר, וכפתגם הידוע² שיהודי אינו יכול להמיר דתו וגוי אינו יכול

- 1 פרשתו (בשלה) י"ג, יז.
- 2 פרשתו ט"א, ע"ג.
- 3 ראה ת"א ש"ס, א.
- 4 ירמ"ב, ג.
- 5 הושע ב' כה וראה פסחים פ"ו, ב.
- 6 ישעי' כ"ו, י.
- 7 פסחים שם.
- 8 ראה ת"א בראשית נ, א. ל"ק י"א, ב. רח.

מעבדות הצדקיסים.²⁵ והענין בזה, דהנה, כדי שתהי' העבודה דתשובה, צריך להיות מקום וענין שמשם צריכה להיות ההשבה. ולא רק התשובה על רע ממש ח"י, אלא גם כנוגע לעצם תנועת התשובה דאסורה מכאן,²⁶ צריך להיות המקום שממנו סר כו'. וזהו ופרעה הקריב, שכאשר ישנו הענין ופרעה ומצרים, הנה מזה דוקא באים למעלה התשובה, שענינה הוא אתהפכת חשוכא לנהורא ומיריד למיקא²⁷, שזהו גם תוכן הענין וברורו הניצוצות כו'".²⁸

ג) וביאור הענין, דלכאורה אינו מוכן אידך אפשר להיות הענין וכתפא להשיטה שהושך הוא (לא רק העזר האור, אלא הוא) בריאה בפ"ע²⁹, וכיין שזוהי מציאות של חושך, איך אפשר שתתהפך לאור. אך הענין יוכן ע"פ חורת הרב המגיד³⁰ בפירוש מאד³¹ ל"ע על הפסוק³² המשל ופחד עמו עושה שלום במדומיני, ובריא'ל שר של אש ומיכאל שר של מים ואין מכבין זה את זה, שהענין דעושה שלום במדומיני הוא ע"י גילוי אור שלמעלה משניהם, שלכן הרי הוא כולל ומייחד אותם. וכן הוא גם בענין אתהפכת חשוכא לנהורא, שנעשה ע"י ענין שלמעלה משניהם. ומהו מוכן מעלת התשובה (שעל ידה פועלים אתהפכת חשוכא לנהורא) לגבי חומ"צ, שע"י חומ"צ נמשך אור מוגבל, היינו, אור כזה שההושך הוא היפך ממנו ומנוגד אליו, אבל ע"י התשובה נמשך אור כלה מוגבל, שלגבי אין החושך מוגד, וע"י זה מקבלים גם את החושך לאור.

וזרין גם מ"שי³⁴ טוב שם משמן טוב גר', ומכאן כוה³⁵, דמשן טוב קאי על העבודה דתומ"צ, שזהו"ע השמן שבמנורה³⁶ שהיו בה ו' קנים

(25) ראה חז"א קבט, ריש ע"ב. תניא הוהו לארמו"ד האמצעי רי"פ לך (ת, ג), פליח אהו"ת ספ"ח. ובר"מ.
 (26) לשון רש"י שמות ג, ג. — נתבאר בספר השתתות רש"י ע' ג. 47.
 (27) ראה חז"א ד, א. תניא פכ"ז.
 (28) ראה גם תרי"א שם, ב.
 (29) ראה המשך תעריב ח"ג ע' אשי ואילך.
 (30) ראה תוספ"ת ע"י ד' ואילך. ד"ה וקח ח"א תוציה פכ"ש"ל (ה"מ קונטרסים ח"ב שגב, א ואילך).
 (31) ראה תוספ"ת בהערות כ"ק ארמו"ד של"טי"א כתר"ם תשי"ח ע' 239.
 (32) ראה לקו"ת תורת כה, ג. באורי (31)

כנגד ז' אופני העבודה כו'".³³ וענין טוב שם קאי על ברור הניצוצות שב"לע"ז (ענין התשובה). שזהו ענין "שם" שהוא בנימיטריא רפ"ח ב"ן, ודהיינו ברור הרפ"ח ניצוצות ע"י שם ב"ק³⁴. ועו"ג טוב שם משמן טוב, כי עבודה ברור הניצוצות היא למעלה מהעבודה דתומ"צ, וכמאד³⁵ ל"ע על גביהן. וענין זה מרמז בפסוק טוב שם גר', שהאור ט' רטוב היא ט' רכה³⁶, כנודע בענין אהורן ועידן אהורן דתומ"צ, שזהו הסוד הישר והרגיל, המריס בנינון קאי על העבודה דתומ"צ, שזהו בנינון אהורן וברכי³⁷, שאתון כסדרם, ואהורן רכוברן שלמעלה מן השורה קאי על עבודה התשובה, שעל ידה נמשך אור בלה מוגבל המהפך גם את החושך לאור, וכ"ל.

ד) ויש לקשר ענין זה עם משנת³⁸ ל"ב בענין ז' השמות שאינם נמחקים³⁹ (שהרי גם בענין טוב שם גר' מודגש ענין השם⁴⁰). דהנה ידוע מ"ש הצ"צ⁴¹, שמכאן אצלנו בשם הבעש"ט ני"ע, שכל מה שייחסו הממוכלים השמות לעשר ספירות, אין הכוונה על גוף הספירה ממש, שהרי הספירה היא מדה, ואילו השם אנו מכוונים בו לעצמותו ית', כדאיאת בספרי⁴² אליו ולא למדותיו, אלא הכוונה לעצמות אלקות המלוכב בספירות. והנה ענין זה הובא גם בהוספות ללקו"ת⁴³, אבל בלקו"ת אינו ברור אם הכוונה היא לאור המחלש בספירות או להאור שמח"י את הכלים, והיינו, אם הכוונה היא להארות או לחיות הכלים עצמם. ומכאן הצ"צ⁴⁴, שכוונה הבעש"ט היא לחיות הכלים עצמם. וההכרח לזה הוא (כמ"ש הצ"צ) ממ"ש בכתיב האר"י⁴⁵ ל"ב בביאור ההפ"ש בין שם הרי' לשאר השמות, ששם הרי' הוא כאורות, ושאר השמות הן

(37) ראה לקו"ת רי"פ בהעלותך. ובר"מ.
 (38) ראה לקו"ת ואהורן י"ג, א. אהו"ת יסוה"ת פ"ז ה"ב.
 קהלת שם, ועוד.
 (39) אבות פ"ד מ"ג. וראה גם אהו"ת ניצוצים הם מבחי' שנות ע"ב סיג מ"ז כ"ח כו'".
 (40) ראה אהו"ת קהלת שם, סה"מ תר"ל שם (ס"ע עב. ריש ע' קב).
 (41) ראה חז"ג ב, א. שה"ט תרפ"ח ע' רלד ואילך. תוצ"ט ע' 203 ואילך. תשי"ז ע' 130 רפ"ב.
 (42) ראה חז"א ריש ע' קב).
 (43) ראה בהא' לז"ב דל"ל שבת קודש פ"ב ג, נא.
 (44) לעיל ע' עז ואילך. וראה גם ד"ה תה"ל דמוצ"ק ספ"ג ואילך (לקמן ס"ע צט ואילך).
 (45) ראה להבין מ"ש באצ"ת — וקרא